

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.556/2023/29.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. február 4.

Az ügy tárgya: hamis magánokirat felhasználásának vétsége

Terhelt(ek): II. rendű
III. rendű
IV. rendű
V. rendű

Első fok: Vásárosnaményi Járásbíróság, 4.B.25/2023/47., ítélet,
előkészítő ülés, 2023. június 12.,

a jogerő napja a II. rendű, a III. rendű, az V. rendű terhelt vonatkozásában: 2023. június 12.,
a IV. rendű terhelt vonatkozásában: 2023. szeptember 19.

Az indítvány előterjesztője: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Vásárosnaményi Járásbíróság 4.B.25/2023/47. számú ítéletét a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli a II. rendű terhelt által megfizetett 153.000 (százötvenháromezer) forint pénzbüntetésnek, a III. rendű terhelt által megfizetett 180.000 (száznyolcvanezer) forint pénzbüntetésnek, illetve az V. rendű terhelt által megfizetett 23.000 (huszonháromezer) forint pénzbüntetésnek a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkorin törvényes kamatával emelt visszatérítését az érintett terheltek részére.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 149.869 (száznegyvenkilencezer-nyolcszázhatvankilenc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Vásárosnaményi Járásbíróság – a Vásárosnaményi Járási Ügyészség 2023. február 22. napján kelt és a bíróságra 2023. február 23. napján érkezett, B.616/2021/23. számú vádirata alapján – a 2023. június 12. napján megtartott előkészítő ülésen meghozott, és a II. rendű, a III. rendű, az V. rendű terhelt vonatkozásában 2023. június 12. napján, míg a IV. rendű terhelt vonatkozásában 2023. szeptember 19. napján jogerőre emelkedett, 4.B.25/2023/47. számú ítéletével a II. rendű terheltet 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 340 napi tétel – az egy napi tétel összegét 1.000 forintban megállapítva, 340.000 forint – pénzbüntetésre ítélte; a III. rendű terheltet 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 180 napi tétel – az egy napi tétel összegét 1.000 forintban megállapítva, 180.000 forint – pénzbüntetésre ítélte; a IV. rendű terheltet 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 240 napi tétel – az egy napi tétel összegét 1.000 forintban megállapítva, 240.000 forint – pénzbüntetésre ítélte; az V. rendű terheltet 6 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) és hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 240 napi tétel – az egy napi tétel összegét 1.000 forintban megállapítva, 240.000

forint – pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] A bíróság által megállapított – a vádirattal egyező – tényállás szerint a IV. rendű és az V. rendű terhelt ismerte a megbízó ukrán állampolgárt, aki az I. rendű terheltnek is ismerőse, emellett az I. rendű terhelt a III. rendű terhelt veje, illetve a II. rendű terhelt másodunokatestvére. A II. rendű terhelt 2019. augusztus 1. napján megalapította a kft.1-et, amelynek ügyvezetője – a II. rendű terhelt felkérésére – a testvére lett, azonban a céget ténylegesen a II. rendű terhelt irányította. Az I. rendű terhelt 2021 februárjában a magyar nyelvet jól beszélő II. rendű terhelt és a megbízó ukrán állampolgár kérésére vállalta, hogy a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseit kihasználva a rendeletben megkövetelt, a nem magyar állampolgároknak a Magyarországra történő belépését lehetővé tévő valótlan tartalmú igazolásokat és munkaszerződéseket szerez be olyan ukrán állampolgároknak, akik a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben a schengeni államhatár magyarországi szakaszának átlépéséhez előírt feltételeknek nem felelnek meg. E célból az I. rendű terhelt 2021. február 22. napján telefonon megállapodott a II. rendű terhelttel arról, hogy a II. rendű terhelt fejenként 50 euróért biztosítja az államhatár átlépéséhez szükséges fiktív iratokat, melyről az I. rendű terhelt tájékoztatta a IV. rendű terhelte. A IV. rendű terhelt 2021. február 24. napján az I. rendű terhelt részére egy alkalmazáson átküldte-hat ukrán állampolgár útlevelének másolatait, majd 2021. február 25. napján az ukrán állampolgárok személyes adatait, valamint az V. rendű terhelt személyes adatait. Az V. rendű terhelt ezen személyek adatait egy másik alkalmazáson keresztül a IV. rendű terheltnek és a megbízó ukrán állampolgárnak is átküldte. Ezt követően a II. rendű terhelt beszerezte a kft.1 gazdasági társaságot képviselő ügyvezető aláírásával ellátott fiktív (biankó) munkaszerződéseket és igazolásokat, majd azokat 2021. február 24. napján elvitte a III. rendű terhelt lakására, melyeket a III. rendű terhelt az I. rendű terhelt utasításai és iránymutatásai alapján kitöltött a hat ukrán állampolgár nevével és adataival, valamint egy munkaszerződést és igazolást az V. rendű terhelt adataival is. A 2021. február 22-i keltezéssel és az ukrán személyek aláírásával ellátott hamis munkaszerződések szerint a fenti ukrán személyek és az V. rendű terhelt padló- és falburkoló munkakörben a kft.1 alkalmazottjaiként dolgoztak volna, őket a munkáltató napi 8 órában, 2021. február 22. napjától 2021. április 22. napjáig foglalkoztatta volna, havi 219.000 forint alapbérézzel, változó munkahelyen. A munkaviszonyuk kezdetének időpontja 2021. február 26. napja. A hamis kitöltött igazolások alapján valamennyi fenti ukrán állampolgár és az V. rendű terhelt jogosult volt a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 6/A. §-a szerint az üzleti vagy gazdaságú célú beutazásra, holott ténylegesen a fenti személyek egyike sem akart Magyarország területén dolgozni. Másnap, 2021. február 25. napján az I. rendű és a II. rendű terhelt a fiktív iratokat a közúti határátkelőhely melletti parkolóba vitte, ahol azokat a 16 óra 22 perckor – megbízó ukrán állampolgár megbízásából – gyalogosan belépő IV. rendű terhelt a II. rendű terhelttől átvette, majd 17 óra 14 perckor kivitte Ukrajnába. A IV. rendű terhelt az ukrán oldalon a fiktív iratokat az V. rendű terhelttel közösen kiosztotta az – ugyancsak a megbízó ukrán állampolgár megbízásából eljáró V. rendű terhelt által – aznap a határhoz szállított hat ukrán állampolgárnak, valamint kioktatták őket arra is, hogy a határellenőrzés során azt nyilatkozzák, hogy egy magyar városba mennek dolgozni. Ezután a valótlan tartalmú munkaszerződések felhasználásával, a fenti napon 18 óra 25 perckor a közúti határátkelőhelyen az V. rendű terhelt által vezetett ukrán honosságú, fehér színű, Mercedes Sprinter gyártmányú kisbusz utasaként az ukrán állampolgárok beléptek Magyarország területére, melynek során belépésük jogszerűségének igazolására valamennyien – köztük az V. rendű terhelt is – felmutatták a valótlan tartalmú munkaszerződéseket és igazolásokat. Ezt

követően az V. rendű terhelt a fiktív iratokat az utasoktól visszavette, majd azokat a határátkelő közelében lévő parkolóban várakozó I. rendű és II. rendű terheltnak átadta. Az V. rendű terhelt a sikeres határátlépést követően az ukrán állampolgárokkal együtt Szlovákia irányába elhagyta Magyarország területét. Ezt követően az I. rendű terhelt továbbra is kapcsolatban maradt a IV. rendű terhelttel, aki 2021. március elején a megbízó ukrán állampolgár megbízásából ismét megkereste az I. rendű terheltet azzal, hogy nyújtson segítséget egy ukrán állampolgárnak, 2021. március 7. napján a közúti határátkelőhelyen a fenti módszerrel történő beléptetéséhez. A IV. rendű terhelt az ukrán állampolgárságú nő személyes adatait megküldte telefonon az I. rendű terheltnak. A III. rendű terhelt 2021. március 7. napján, a lakásán az I. rendű terhelt útmutatása alapján a II. rendű terhelt által korábban a lakásán hagyott biankó munkaszerződések és igazolások egyikét kitöltötte az ukrán nő nevével és adataival, melyet az ukrán állampolgár a közúti határátkelőhelyen, a fenti napon 7 óra 43 perckor a belépéshez felhasznált, az iratok pontatlan kitöltése miatt azonban a belépését megtagadták. Ezt követően az I. rendű terhelt telefonon utasította a III. rendű terheltet az ukrán állampolgár részére új munkaszerződés és igazolás kitöltésére, mely utasításnak a III. rendű terhelt eleget tett, majd az újonnan kitöltött fiktív iratokat a III. rendű terhelt a lakására érkező IV. rendű terheltnak átadta, aki azt továbbította az ukrán nőnek. A 2021. március 7-i keltezéssel, és az ukrán állampolgár aláírásával ellátott fiktív munkaszerződés szerint az ukrán nő takarítónő munkakörben a magyarországi székhelyű kft.1 alkalmazottjaként napi 8 óra munkaidőben, 2021. március 8. napjától 2021. április 8. napjáig, havi 219.000 forint alapbérezéssel dolgozott volna, változó munkahelyen. A munkaviszony kezdetének időpontja 2021. március 8. napja. Az ukrán állampolgár a fiktív igazolás alapján jogosulttá vált a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 6/A. §-a szerint az üzleti vagy gazdaságú célú beutazásra, holott ténylegesen nem akart Magyarország területén dolgozni. Az ukrán állampolgár a már helyesen kitöltött, valótlan tartalmú munkaszerződés és igazolás felmutatásával, a fenti napon 15 óra 08 perckor a közúti határátkelőhelyen sikeresen belépett Magyarország területére, majd még ugyanezen a napon másik határátkelőhelyen el is hagyta az országot. A terheltek szándéka a valótlan tartalmú munkaszerződésekkel és igazolásokkal arra irányult, hogy segítséget nyújtsanak olyan ukrán állampolgároknak, akik a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben a schengeni államhatár magyarországi szakaszának határátlépéséhez a covid időszakában előírt [a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendeletben nevesített] feltételeknek nem feleltek meg és akik ténylegesen nem is akartak Magyarországon munkát vállalni.

[3] A Vásárosnaményi Járásbíróság a Vásárosnaményi Járási Ügyészség 2022. január 17. napján kelt, a bíróságra 2022. január 31. napján érkezett, a fentiekkel lényegében azonos tényállást tartalmazó, B.226/2021/173. számú vádirata alapján 2023. március 3. napján meghozott 4.B.7/2022/251. számú ítéletével az I. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 3 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Kimondta, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, és vele szemben 300 euró erejéig vagyonekobzást rendelt el; a II. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 2 év és 6 hónap fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, és vele szemben 50 euró erejéig vagyonekobzást rendelt el; a III. rendű terheltet társtettesként elkövetett embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 2 év és 6 hónap

fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, Magyarország területéről 5 év időtartamra kiutasította, és vele szemben 800 euró erejéig vagyoni elkövetést rendelt el; a IV. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészség büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 2 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a terhelték által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[4] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Nyíregyházi Törvényszék a 2023. szeptember 21. napján meghozott, és az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelt vonatkozásában 2024. január 17. napján jogerőre emelkedett, 1.Bf.218/2023/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelt tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű terhelt esetében 3 rendbeli folytatólagosan, társtettesként elkövetett embercsempészség büntette, a III. rendű terhelt esetében 3 rendbeli társtettesként elkövetett embercsempészség büntette miatt indult eljárást megszüntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont]. Megváltoztatta a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét – az I. rendű terhelt személyi adatainak pontosítása mellett – helybenhagyta.

[5] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a járásbíróság ítéletét a Be. 567. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel, a Be. 607. § (1) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül és szüntette meg az embercsempészség miatt indult eljárást az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelt tekintetében {Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.218/2023/13. számú ítélet [40] bekezdés}.

[6] Kifejtette, hogy az eljárás megszüntetése a Be. 4. § (3) bekezdésében és (4) bekezdésében írtakon alapul, mert a res iudicata intézményét arra az esetre is alkalmazni kell, ha a terhelt cselekménye több bűncselekményt valósít meg (alaki halmazat), de a korábbi eljárásban az alaki halmazat körébe tartozó valamennyi bűncselekményt nem bírálták el, és nem valamennyi bűncselekmény tekintetében állapították meg a terhelt bűnösségét. Ez valójában minősítési kérdés, ezért a (4) bekezdés előírja a (3) bekezdés alkalmazhatóságát, ami azt jelenti, hogy a többszöri eljárás tilalma miatt csak a rendkívüli jogorvoslati eljárások és különleges eljárások jöhetnek szóba {Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.218/2023/13. számú ítélet [41]-[42] bekezdés}.

II.

[7] A jelen ügyben a Vásárosnaményi Járásbíróság 4.B.25/2023/47. számú jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség BF.1339/2023/5. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt okból a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt terhére.

[8] Kifejtette, hogy a járásbíróság a terhelték cselekményét részben törvénysértően minősítette. Az irányadó tényállás szerint a terhelték arra vállalkoztak, hogy a vonatkozó kormányrendeletben megkövetelt, a nem magyar állampolgároknak a Magyarországra történő belépését lehetővé tévő, valótlan tartalmú igazolásokat és munkaszerződéseket szereznek be

olyan ukrán állampolgároknak, akik a schengeni államhatár magyarországi szakaszának átlépéséhez előírt feltételeknek nem felelnek meg, mert ezen személyek egyike sem akart Magyarország területén dolgozni. A terheltek nyolc ukrán állampolgár személynek nyújtottak segítséget rendszeres haszonszerzésre törekedve, a bűnszövetség fogalmi elemeit kimerítve a magyar államhatár meg nem engedett módon történő átlépéséhez, akik közül hat személyt az V. rendű terhelte Magyarországon átszállított, majd Szlovákia irányába elhagyták Magyarország területét. Ily módon a terheltek a hamis magánokirat felhasználásának vétsége mellett a folytatólagosan elkövetett embercsempészség büntette törvényi tényállási elemeit is megvalósították mint társtettesek.

[9] Hivatkozott az Alkotmánybíróság 3325/2022. (VII. 21.) számú végzésére, amely szerint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény 3. § (1) bekezdése értelmében a Btk. rendelkezéseit – többek között – e paragrafus (2) bekezdésében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni; a (2) bekezdés értelmében pedig a veszélyhelyzet ideje alatt elkövetett, az R. 1. §-a szerinti bűncselekmény büntetendőségét a cselekmény elkövetésekor hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, ezért a 408/2020. (VIII. 30.) számú Korm. rendelet időközbeni hatálytalanná válása nem érinti az embercsempészség büntette megállapíthatóságát.

[10] A terheltek jogerős tényállásában rögzített magatartása öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, ha pedig a bűncselekmény törvényes minősítéshez tartozó büntetési tételének alsó határa ötévi szabadságvesztés, akkor a szabadságvesztés büntetés kiszabásának mellőzésével pénzbüntetés kiszabása – még a büntetés enyhítésére vonatkozó szabályok alkalmazása esetén is – törvénysértő. A II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltekkel szemben – az enyhítő szakasz figyelembevételével is legalább két év tartamú – szabadságvesztés szankció alkalmazható. A bíróság ítéletét – a terhelteknek a vádiratban rögzített tényeket nem vitató, bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadva – előkészítő ülésen hozta meg. A terheltek e nyilatkozatukat annak tudatában tették, hogy a cselekmény két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett vétség, az ügyészség „mértékes” indítványa pedig pénzbüntetés, a terheltekkel szemben így – jogorvoslat bejelentése, illetve a fellebbezés későbbi visszavonása miatt – az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett. A bíróság az előkészítő ülésen a terhelteket személyi körülményeikről ugyan nyilatkoztatta, és a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket is feltárta, azonban a szabadság elvonását jelentő jóval súlyosabb joghátrány alkalmazása esetén nem zárható ki, hogy a terheltek éltek volna a rendes jogorvoslat lehetőségével, különös tekintettel az embercsempészség büntette miatt folytatott eljárásban megtett jogorvoslati nyilatkozataikra. Ilyen körülmények mellett a felülvizsgálati eljárásban az ügyiratok alapján a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat megváltoztatására, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalára nincs lehetőség.

[11] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltek tekintetében a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján helyezze hatályon kívül, és a Vádasbírói Járásbíróságot utasítsa új eljárásra.

[12] A Legfőbb Ügyészség BF.1648/2023/3. számú indítványában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát – helyesbítéssel – fenntartotta.

[13] Kifejtette, hogy az V. rendű terhelte cselekménye a terhére megállapított 7 rendbeli közbizalom elleni bűncselekmény mellett helyesen a Btk. 353. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő több személynek segítséget nyújtva elkövetett embercsempészség büntetnének minősült mind a cselekmény elkövetésekor, mind annak elbírálásakor, amely cselekményt az V. rendű terhelte társtettesként követett el. E cselekményt mind annak elkövetésekor, mind annak elbírálásakor a törvény két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendelte büntetni, és a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő

szakasz alkalmazása esetén is legkevesebb 1 év kiszabásának volt helye. A helyes jogi minősítés mellett az alapügyben a bíróság törvénysértően szabott ki az V. rendű terhelttel szemben pénzbüntetést.

[14] Mellőzte a felülvizsgálati indítványban kifejtett jogi indokolásból az Alkotmánybíróság 3325/2022. (VII. 21.) számú végzésére, valamint az e határozat által felhívott jogszabályi rendelkezésekre való utalást. Indokai szerint a felülvizsgálati indítvánnyal érintett II. rendű, III. rendű, IV. rendű és V. rendű terhelt bűnösségének a Btk. 353. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja, valamint a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelt esetében emellett a (3) bekezdés d) és e) pontja szerint is minősülő embercsempészség büntetvényben való megállapítása a keretkitöltő 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2022. március 7. napjától kezdődő hatályvesztése ellenére arra figyelemmel volt indokolt a terheltek cselekményének elbírálásakor, hogy az 1/1999. Büntető jogegységi határozat rendelkezése szerint a meghatározott időre szóló jogszabályok esetén a büntetőjogi felelősségre vonásnak nem akadályozza az, ha a keretkitöltő jogszabály az elbírálást megelőzően hatályát veszítette. Magyarország Kormánya a 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendeletet a megalkotása idején fennálló egészségügyi válsághelyzetre, a járványügyi készültség keretében alkotta meg, és azt – az egészségügyi válsághelyzet megszűnése okán – a koronavírus-világjárvány elleni egyes védelmi intézkedések megszüntetéséről szóló 77/2022. (III. 4.) Korm. rendelet 9. §-ával helyezte hatályon kívül, ezért a 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet meghatározott időre, a koronavírus-világjárvány okozta egészségügyi válsághelyzet idejére alkotott jogszabály volt.

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Vásárosnaményi Járásbíróság 4.B.25/2023/47. számú ítéletét a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt vonatkozásában helyezze hatályon kívül, és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

[16] A II. rendű terhelt védője észrevételében a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta.

[17] Kifejtette, hogy jelen ügyben a nyomozó hatóság egy magatartással megvalósított két bűncselekmény miatt külön eljárásokat folytatott, és ezen eljárási szabálysértést az ügyek egyesítésével sem az ügyészség, sem a bíróság nem korrigálta.

[18] Indokai szerint a Vásárosnaményi Járásbíróság 2023. március 3. napján kihirdetett 4.B.7/2022/251. számú ítéletével a Vásárosnaményi Járási Ügyészség 2022. január 17. napján kelt B.226/2021/173. számú vádirata alapján – lényegét tekintve – a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ügyben a terheltek terhére rótt magatartással elkövetett bünszervezetben megvalósított embercsempészség büntette miatt az I. rendű terhelt és társai bűnösségét megállapította, és velük szemben szabadságvesztés büntetést szabott ki.

[19] A Vásárosnaményi Járásbíróság 2023. június 12. napján kihirdetett 4.B.25/2023/47. számú ítéletével az I. rendű terheltet és társait bűnösnek mondta ki több rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, ezért a terhelteket pénzbüntetésre ítélte.

[20] Álláspontja szerint a hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád tárgyában történő ítélethozatal időpontjában az elsőfokú bíróság a 4.B.7/2022/251. számú nem jogerős ítéletével már büntetést szabott ki a terheltekkel szemben embercsempészség büntette miatt, nem volt abban a helyzetben, hogy a terhelteket embercsempészség miatt ismét elítélje, mert az nyilvánvalóan törvénysértő lett volna.

[21] Kifejtette, hogy a bíróság nem anyagi jogi szabályt sértett, így a Be. 648. § a) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem áll fenn; az ügyek egyesítésének elmulasztásával a bíróság – illetve korábban a nyomozó hatóság és az ügyészség az ügyek elkülönítésével – eljárási

szabályt sértett, erre alapítottn azonban a Be. 649. § (2) bekezdése a felülvizsgálatot nem teszi lehetővé.

[22] A Legfőbb Ügyészség a II. rendű terhelt védőjének észrevételére tett BF.1648/2023/9. számú átiratában a BF.1648/2023/3. számú nyilatkozatát változtatás nélkül fenntartotta.

III.

[23] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett, és a Legfőbb Ügyészség által pontosított felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint alapos.

[24] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[25] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[26] Az ügyészséggel a II. rendű, a III. rendű és az V. rendű terhelt vonatkozásában 2023. július 17. napján, míg a IV. rendű terhelt vonatkozásában 2023. szeptember 20. napján közölt jogerős ítélettel szemben a 2023. december 11. napján kelt felülvizsgálati indítvány a bíróságra 2023. december 13. napján került előterjesztésre.

[27] A felülvizsgálati indítvány ekként joghatályos [Be. 651. § (1) bekezdés, Be. 652. § (3) bekezdés].

[28] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[29] A törvénysértő minősítés ekként nem önmagában felülvizsgálati ok, hanem abban az esetben, ha a törvénysértő minősítéshez törvénysértő büntetéskiszabás is kapcsolódik.

[30] Felülvizsgálatban a felülbírálat az indítványhoz [Be. 652. § (1) bekezdés], a jogerős határozatban megállapított tényálláshoz [Be. 650. § (2) bekezdés], és főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályokhoz [Be. 659. § (2) bekezdés] kötött. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 659. § (1) bekezdés].

[31] A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapítása – helyességének kérdése kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[32] Az ügyészség a felülvizsgálati indítványában törvénysértő minősítésre, és ehhez képest törvénysértő büntetés kiszabására hivatkozott.

[33] A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján a következőket állapította meg.

1.

– a Vásárosnaményi Járási Ügyészség a 2023. február 22. napján kelt B.616/2021/23. számú vádiratában a II. rendű és a III. rendű terheltet mint bűnsegédet 8 rendbeli, a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségével, míg a IV. rendű és az V. rendű terheltet mint bűnsegédet 7 rendbeli, a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségével vádolta, egyúttal indítványozta, hogy amennyiben a terhelt a

bűnösségüket a váddal egyezően beismerik és lemondanak a tárgyaláshoz való jogukról, őket ítélje pénzbüntetésre;

– a Vásárosnaményi Járásbíróság a terheltekkel szemben hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt az előtte 4.B.25/2023. számon indult ügyben 2023. június 12. napján előkészítő ülést tartott, amelyen az ügyészség a vádat – a tényállás változatlanul hagyása mellett – módosította, a IV. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett, míg az V. rendű terhelt bűnösségét 6 rendbeli bűnsegédként és 1 rendbeli önálló tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében indítványozta megállapítani;

– az előkészítő ülésen a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt a hamis magánokirat felhasználásának vétsége vonatkozásában a terhére rótt bűncselekményt beismerte, és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról;

– a járásbíróság a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta, 4.B.25/2023/47. számú jogerős ítéletével a terhelteket bűnösnek mondta ki az előbbieken rögzítettek szerinti többrendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, és őket pénzbüntetésre ítélte;

2.

– A Vásárosnaményi Járási Ügyészség a 2022. január 17. napján kelt B.226/2021/173. számú vádiratában az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terheltet mint bűnszervezetben elkövetőt társtettesként elkövetett embercsempészség büntettségével [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] vádolta;

– az ügyészség a 2023. február 20. napján megtartott tárgyaláson a vádat – a tényállás változatlanul hagyása mellett – a jogi minősítés tekintetében módosította, és a terheltek bűnösségét 3 rendbeli, a Btk. 353. § (1) bekezdésében meghatározott, a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő üzletszerűen elkövetett embercsempészség büntettségében indítványozta megállapítani;

– a Vásárosnaményi Járásbíróság az embercsempészség büntette miatt előtte 4.B.7/2022. számon indult büntetőügyben a 2023. március 3. napján kihirdetett 4.B.7/2022/251. számú ítéletével a terheltek büntetőjogi felelősségét bűnszervezetben megvalósított embercsempészség büntettségében megállapította és velük szemben szabadságvesztés büntetést szabott ki;

– a Nyíregyházi Törvényszék ezen ügyben a 2023. szeptember 21. napján meghozott 1.Bf.218/2023/13. számú ítéletével a Vásárosnaményi Járásbíróság 4.B.7/2022/251. számú ítéletét megváltoztatta, az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelt tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű terhelt esetében 3 rendbeli folytatólágosan, társtettesként elkövetett embercsempészség büntette, míg a III. rendű terhelt esetében 3 rendbeli társtettesként elkövetett embercsempészség büntette miatt indult eljárást megszüntette.

[34] A felülvizsgálati indítvánnyal érintett ügy megítélése szempontjából az eljárási törvény alábbi rendelkezéseire is figyelemmel kell lenni.

[35] A Be. 504. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a feltétele, hogy

– a terhelt e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette,

– a terhelt beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,

– a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű, és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[36] Ehhez képest a Be. 502. § (3) bekezdése az előkészítő ülés menetével kapcsolatban rögzíti, hogy az előkészítő ülés megkezdése és a vád lényegének ismertetése után a bíróság a terheltet kihallgatja, melynek megkezdésekor a Be. 185. § (1) bekezdésben írt terhelti figyelmeztetéseken kívül figyelmezteti a terheltet az 500. § (2) bekezdésében foglaltakra.

[37] A Be. 502. § (5) bekezdése szerint a (3) bekezdésben meghatározott figyelmeztetéseket követően a bíróság kérdést intéz a terheltnek, hogy beismeri-e a bűnösségét a vád tárgyává tett bűncselekményben.

[38] A Be. 504. § (1) bekezdése értelmében, ha a terhelt a bűnösségét beismeri, és a beismeréssel érintett körben a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság e tény, az eljárás ügyiratai, valamint a terhelt kihallgatása alapján vizsgálja meg, hogy a terhelt bűnösségét beismerő nyilatkozatát elfogadja-e. A terhelt kihallgatása – az előkészítő ülés jellegére figyelemmel – a Be. 504. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek vizsgálatára irányul.

[39] A Be. 565. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a terhelt bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja, és ebben az esetben az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt fellebbezésnek sincs helye [Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pont].

[40] A terhelt beismerő nyilatkozata elfogadásának tehát az eljárás menetére és a hozandó ügydöntő határozatra is meghatározó jelentőségű kihatása van; az kizárja a vád tárgyává tett cselekményre vonatkozó bizonyítást, maga után vonja a váddal egyező minősítésű cselekményre vonatkozó bűnösség megállapítását, és annak a fellebbezéssel való támadhatatlanságát.

[41] Jelen ügyben az ügyészség a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terheltet mint bűnsegédet 8 rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségével (Btk. 345. §), míg az V. rendű terheltet 6 rendbeli bűnsegédként és 1 rendbeli tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségével (Btk. 345. §) vádolta, egyúttal indítványozta, hogy amennyiben a terheltnek a bűnösségüket a váddal egyezően beismerik, és lemondanak a tárgyaláshoz való jogukról, pénzbüntetésre ítélje őket.

[42] Az ügyben 2023. június 12. napján megtartott előkészítő ülésen a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és V. rendű terhelt a bűnösségét a váddal egyezően beismerte, lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, és a bíróság nyilatkozatukat elfogadta.

[43] A Kúria hangsúlyozza, hogy a Be. 6. § (2) bekezdése szerint a bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet, a (3) bekezdés értelmében a bíróság csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet, és csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.

[44] A vádtól eltérő minősítés megállapítására az előkészítő ülés során is lehetőség van. A bíróságnak ekként lehetősége van arra, hogy az előkészítő ülésen határozottan megjelölje a bűncselekmény minősítésének és a büntetés alkalmazásának törvényi feltételeit és határait. Ellenkező esetben a terhelt nincs maradéktalanul tisztában a bűnösséget beismerő nyilatkozata elfogadásának törvényes következményeivel, és beismerésének az adott ügyben mérlegelést igénylő feltételeivel.

[45] A terhelt bűnösségének beismerése ténybeli; a vádiratban foglalt történeti tényeket ismeri el valónak, és a tényállásban megjelölt cselekmény elkövetésében vallja magát bűnösnek.

[46] A beismerés nem a vádiratban írt cselekmény ügyészség általi minősítéséhez igazodik, mivel a beismerés a vádiratban szereplő múltban történt, és esetlegesen jelenleg is fennálló tények és következmények valóságára vonatkozó tudattartalmat jelenít meg; annak

elfogadását jelenti, hogy a vádiratban leírt tények és cselekvések a múltban az ott leírtak szerint megtörténtek, az ott leírtak szerint a jelenben is fennálló kihatásuk van; e tények büntetőjogi értékeléséhez szükséges, a bűnösséget megalapozó tudattartalom a terhelt részéről fennáll.

[47] A cselekmény ítéletben történő minősítése ennek szükségszerű következménye, és nem szükségszerű része. Ebből következik, hogy a terhelti beismerés – annak elfogadása esetén – a történeti tényállást rögzíti, amely alapja lesz az ítéletben levonandó jogi következtetéseknek, így a minősítésnek is.

[48] A bíróságot az ítélet meghozatalakor a vád történeti tényállása köti, attól a tettazonosságot megsértő módon nem térhet el.

[49] Az előkészítő ülésen a terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadását követően a vádirati tényállás azzal egyezően rögzül, és így szolgál az ítélet alapjául.

[50] Amint a Kúria arra már utalt, a bíróság a vádat köteles kimeríteni és azon túl nem terjeszkedhet, ugyanakkor a bíróságot a vád ügyész általi minősítése nem köti. Ebből egyértelműen következik, hogy az előkészítő ülésen a terhelt beismerő nyilatkozatának a törvényi feltételek fennállása mellett történő elfogadása sem zárja ki azt, hogy a bíróság a beismerés elfogadásával rögzült tényállás alapján a bűncselekményt az ügyési tényállásban foglalt minősítéstől eltérően, a törvénynek megfelelően helyesen minősítse.

[51] A bíróság tehát az előkészítő ülésen a terhelt beismerő nyilatkozatának törvényi feltételek fennállása mellett történő elfogadását követően sem köteles az ítéletben a vádirati minősítéssel egyező minősítést megállapítani, köteles viszont a tényállásban foglalt cselekményt a törvénynek megfelelően értékelni akkor is, ha az a vádirati minősítéstől eltér.

[52] Jelen ügyben a Vásárosnaményi Járási Ügyészség 2022. január 17. napján a B.226/2021/173. számú vádiratában embercsempészés büntette, majd – lényegében azonos ténybeliség mellett – 2023. február 22. napján kelt B.616/2021/23. számú vádiratában hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vádat a felülvizsgálati indítványban érintett terhelttel szemben.

[53] A járásbíróság azon túl, hogy az azonos terhelti kört érintő ügyek egyesítését elmulasztotta, figyelmen kívül hagyta azon körülményt is, hogy a terhelteket érintően a vádhatóság két különböző vádiratában valójában azonos ténybeliség mellett emelt vádat.

[54] A járásbíróság erre sem a vádirat megvizsgálása során, sem az előkészítő ülésen, sem pedig a terheltek beismerő nyilatkozatának megtételét követően nem volt figyelemmel.

[55] Annak ellenére sem, hogy az érintett terhelteket ugyanezen bíróság a 2023. március 3. napján meghozott ítéletében – a bünszervezetre történő utalást kivéve – lényegében a jelen ügyben vád tárgyává tett cselekmények miatt embercsempészés büntetében nem jogerősen marasztalta, és végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte.

[56] Helyesen ismerte fel a Nyíregyházi Törvényszék, hogy – az időközben jogerősen befejeződött másik eljárásra is figyelemmel – az előtte folyamatban lévő 1.Bf.218/2023. számú másodfokú eljárásban nincs abban a helyzetben, hogy a kialakult törvénysértést – az eljárás megszüntetése helyett más módon – orvosolja.

[57] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás – a váddal egyezően – az embercsempészés büntette és a hamis magánokirat felhasználásának vétsége alapjául szolgáló ténybeliséget egyaránt tartalmazza. A felrótt cselekmények törvényes minősítését érintően ezért a következők állapíthatók meg.

[58] A Btk. 6. § (1) bekezdése szerint bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekményre több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.

[59] Amennyiben az elkövető egyetlen cselekménye valósít meg több bűncselekményt, alaki halmazat jön létre.

[60] Különnemű (heterogén) alaki halmazat létesül, ha az elkövető egyetlen cselekménye egyidejűleg több különböző törvényi tényállást valósít meg, amelyek nem zárják ki egymást.

[61] Jelen ügyben valójában heterogén alaki halmazatba tartozó cselekményeket érintően két vádemelés történt, azonban mindkét ügyben azonos ténybeliség mellett.

[62] A terhelték beismerő nyilatkozatukat jelen ügyben annak tudatában tették, hogy a terhükre rótt cselekmény egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett vétség, és amely miatt az ügyészség bűnösségük beismerése és a tárgyaláshoz való jogukról történő lemondás esetére pénzbüntetés kiszabását indítványozta. Az eljáró bíróság ennek megfelelő ügydöntő határozatot hozott.

[63] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti felülvizsgálati ok abban az esetben valósul meg, ha a törvénysértő minősítéshez törvénysértő büntetéskiszabás is kapcsolódik. A kiszabott büntetés pedig téves minősítés következtében akkor törvénysértő, ha annak neme vagy mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő szabályába ütközik, így a bűncselekmény minősítéséhez tartozó tételkeret megsértésével kiszabott, avagy az irányadó tételkereten belüli ugyan, de az anyagi jogszabálysértés kiküszöbölése mellett tartamában eltúlzottan súlyos vagy eltúlzottan enyhe.

[64] A terhelték irányadó tényállásban leírt magatartásának törvényes minősítése embercsempészség büntettének [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] és több rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) halmazata.

[65] Az embercsempészség büntettének felhívott esetére a törvény öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetés kiszabását teszi lehetővé. Ha a büntetési tételkeret alsó határa öt évi szabadságvesztés, akkor pénzbüntetés önállóan még a büntetés enyhítésére vonatkozó szabályok alkalmazásával sem szabható ki (Btk. 82. §).

[66] Emellett az ukrán állampolgárságú V. rendű terhelt esetében a pénzbüntetés törvénysértő alkalmazása miatt figyelmen kívül maradt a Btk. 59. § (1) bekezdésében és a 60. § (2a) bekezdésében írt – mérlegelést nem tűrő – anyagi jogi rendelkezés is.

[67] Ezen törvénysértés orvoslása csak felülvizsgálati eljárás keretében lehetséges, ugyanakkor a Kúria nincs abban a helyzetben, hogy a törvénynek megfelelő határozatot hozzon, a törvénysértés kiküszöbölése a már kifejtett indokoknál fogva az eljárás megismétlése révén lehetséges.

[68] Következésképpen a Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt – a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva – a megtámadott határozatot a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelt tekintetében a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[69] A Kúria a Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése, a 857. § (1) bekezdés c) pontja alapján rendelkezett a II. rendű, a III. rendű és az V. rendű terhelttel szemben a pénzbüntetés címén befizetett összeg visszatérítéséről, annak a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor kamatával együtt.

[70] A felülvizsgálati eljárásban a fordítói díjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdése szerint az állam viseli.

[71] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 628. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 4.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.1556/2023/23. számú végzés 2025. február 4. napján véglegessé vált.

Budapest, 2025. február 4.

Molnár Ferencné dr. s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ